

Betula papyrifera (Bříza papírová)

synonyma: *Betula alba* subsp. *papyrifera*, *Betula alba* var. *papyrifera*, *Betula lenta* var. *papyrifera*, *Betula papyracea*

čeleď: Betulaceae

oblasti: Alberta, Aljaška, Britská Kolumbie, Connecticut, Illinois, Indiana, Iowa, Jižní Dakota, Kolorado, Labrador, Maine, Manitoba, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Montana, Nebraska, New Hampshire, New Jersey, New York, Newfoundland, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Ohio, Ontario, Pennsylvania, Quebec, Rhode Island, Saskatchewan, Severní Dakota, Severní Karolína, Severozápadní Teritorium, Tennessee, Vermont, Virginie, Wisconsin, Wyoming, Yukon, Západní Virginie

Roste na severu Severní Ameriky v podobě opadavého zpravidla vícekmenného stromu. Dorůstá výšky 20 - 30 (i 40)m, šířky do 15m v kuželovém habitu. Borka je bílá, vodorovně tmavě čárkovaná a odlupuje se vodorovně ve velmi tenkých páscích. Větve jsou v mládí červenohnědé, ochlupené, pupeny lepkavé. Listy jsou střídavé, vejčité, 1x pilovité, špičaté, tmavězelené, dlouhé 4 - 10 (i 12)cm, báze klínovitá, zaoblená, uťatá nebo i srdčitá, žilnatinu tvoří 6 - 10 párů žilek, řapíky jsou tlusté, ochlupené, dlouhé 1,5 - 3cm a na podzim se barví do žluta. Kvete jednopohlavnými květy v jehnědách, samčí mají barvu žlutou, jsou převislé, dlouhé do 10cm a zůstávají na stromě přes zimu, samičí jsou zelené a vzpřímené. Mění se v 3 - 5cm dlouhé šištice obsahující hnědé nažky, listeny jsou kratší než střední, vzpřímené nebo odstávající. Indiáni kůru používali k tvorbě lodí. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *commutata*/B. *pendula* var. *commutata*/B. *lyalliana*/var. *lyalliana*/var. *occidentalis* - USA; výška do 40m (největší); borka červenohnědá až oranžová, někdy bělavá; větve v mládí žlutohnědé, bradavčité, ochlupené; listy vejčité, dlouhé 7 - 10cm, špičaté až dlouze zašpičatělé, na mladých exemplářích dlouhé až 12cm, 2x pilovité, žilnatinu tvoří 7 - 10 párů žilek, horní strana zelená, báze bývá hluboce srdčitá, tenké; samičí šištice dlouhé 3 - 4cm, podpurné šupiny na okraji brvitě - 'Grandis'/'Macrophylla' - listy větší, srdčité, 2x pilovité

- var. *cordifolia*/B. *pendula* var. *cordifolia*/B. *cordifolia* - Labrador až Minnesota; stromovitě keřovitý habitus s širší korunou, mívá více kmenů; borka je bílá až tmavěhnědá, tence se odlupuje, větve v mládí ochlupené; listy široce až úzce vejčité nebo 3úhle vejčité, dlouhé (3 -) 6 - 14cm, báze bývá srdčitá, konec krátce zašpičatělý, okraj 2x pilovitý, žilnatinu tvoří 9 - 12 párů žilek, na spodní straně jsou dlouze ochlupené, podpurné šupiny ochlupené nebo holé, plodenství je válcovité, dlouhé 2,5 - 5,5cm, široké 0,6 - 1cm, křídla širší než pouzdro semene

- 'Chickadee' - hustý pyramidální, v mládí úzce sloupovitý habitus; borka je bílá; pomalejší růst

- var. *humilis*/subsp. *humilis*/var. *neoalaskana*/B. *alaskana*/B. *neoalaskana*/B. *resinifera* - severozápad USA až Aljaška; výška 8 - 10 (i 25)m, borka matně bílá až červenohnědá; větve v mládí holé, hustě pryskyřičnatě žláznaté; listy 3úhlé nebo kosočtvercovitě vejčité, špičaté, tenké, dlouhé 3 - 8cm, okraj je hrubě pilovitý, žilnatinu tvoří 4 - 18 párů žilek, báze je zaoblená až široce klínovitá, horní strana tmavězelená, spodní světlezelená, v mládí jsou lepkavé; plodné šištice dlouhé 3cm, mají 2cm stopku, listny na horním okraji brvitě

- var. *kenaica*/B. *kamtschatica* var. *kenaica*/B. *kenaica*/B. *neoalaskana* var. *kenaica* - Aljaška, Yukon; výška 7 - 12m; borka bílá s oranžovými a hnědými pruhy, větve v mládí ochlupené; listy vejčité až téměř 3úhlé, dlouhé 3 - 5 (i 7,5)cm, okraj hrubě 2x pilovitý až zubatý, báze zaoblená až široce klínovitá, konec špičatý, žilnatinu tvoří (2 -) 5 - 6 párů žilek, řapíky jsou žluté, horní strana matně zelená, spodní žlutozelená; plodné šištice dlouhé 2,5cm, křídla plodů stejně široká nebo mírně užší než pouzdro semene

- 'Nam Shaw' - odolná na škůdce

- 'Paper Dream'/'Varen' - bílá odlupující se kůra; listy tmavězelené, více zaokrouhlené, podzimní

barva žlutá; odolná na škůdce

- 'Renaissance Compact'/'Cenci' - hustý kompaktní vejčitý habitus; výška 9 - 15m, šířka 4 - 8m;

borka bílá, odlupuje se v chuchvalcích; odolná na škůdce; pomalejší růst

- 'Renaissance Oasis'/'Oenci' - široce pyramidální habitus; borka hnědočervená, později bílá; odolná na škůdce

- 'Renaissance Reflection'/'Renci' - vzpřímeně pyramidální habitus; výška 18m, šířka 7- 8m; borka čistě bílá; listy tmavší; v mládí rychlý růst; odolná na škůdce

- 'Renaissance Upright'/'Uenci' - úzký otevřený habitus; výška 18m, šířka 6m, vzrůstnější než 'Renci'; listy tmavězelené; odolná na škůdce

- 'Snowy' - vzrůstný habitus; borka bílá; listy tmavězelené

- 'St. George' - borka bílá až světle žlutohnědá s načervenalými pruhy; větve tmavěhnědé, bradavičnaté; listy hladké, drobné

- var. subcordata/B. subcordata - Skalisté hory; výška 6 - 10m; borka stříbrošedá s modročervenými pruhy; větve v mládí holé nebo ochlupené, někdy mírně žláznaté; listy široce vejčité, holé, dlouhé 5 - 6cm, špičaté, báze srdčitá, nepravidelně pilovité, zuby směřují kupředu; plodné jehnědy dlouhé 2,5 - 3cm, převislé, podpůrné listeny ochlupené, brvité

- 'Urticifolia'

- 'Vancouver' - vzrůstný habitus; borka s odstíny hnědé, růžové a bílé; listy velké, ochlupené, na podzim oranžové

Dobře odolává drsnému klimatu. Proto se používá i jako podnož pro roubování.

<https://www.rostliny.net/>